

Хмельницький національний університет

**ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА № 2**

**(у закладах загальної середньої освіти)**

*Програма та методичні рекомендації  
щодо її організації і виконання здобувачами  
другого (магістерського) рівня вищої освіти  
спеціальності 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)»*

*Затверджено на засіданні кафедри  
теорії і методики фізичного виховання і спорту  
Протокол № 7 від 23.04.2024р.*

Хмельницький 2024

Педагогічна практика № 2 (в закладах загальної середньої освіти): Програма та методичні рекомендації щодо її організації і виконання здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)» / В. Л. Хіміч, О. М. Квасниця, І. М. Квасниця, Хмельницький: ХНУ. 2023. \_\_ с.

Укладач: Хіміч В. Л., д-р філософії, доц.;  
Квасниця О. М., канд. фіз., доц.;  
Квасниця І. М., д-р філософії, доц..

Відповідальний за випуск: Солтик О.О., д-р пед. наук, проф.

Випусковий редактор: Яремчук В.С.

Технічне редагування і верстка: Зварич Д.В.

Макетування здійснено редакційно-видавничим відділом Хмельницького національного університету (м. Хмельницький, вул. Інститутська, 7/1).

## ВСТУП

Педагогічна практика № 2 в закладах загальної середньої освіти є складовою системи фахової підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти предметної спеціальності 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)». Під час педагогічної практики № 2, як активної форми навчання, студенти реалізують надбані теоретичні знання і пов'язують їх з практичною діяльністю вчителя фізичної культури у закладах загальної середньої освіти в режимі навчального дня, позакласними та позашкільними заходами.

Діяльність студентів під час проходження практики є аналогом професійної роботи викладача, адекватна змісту і структурі педагогічної діяльності, організовується в реальних умовах закладу загальної середньої освіти. Вона характеризується тим же розмаїттям стосунків (з учнями, батьками) і функцій, що й діяльність учителя фізичної культури, тому ця практика повинна ґрунтуватися на професійних знаннях, спиратися на певний теоретичний фундамент.

Відповідно до освітньо-професійної програми освітній компонент має забезпечити такі *компетентності*, як формування здатностей використовувати ефективні шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку, прагнення працювати в команді та досягати спільної мети; здатність до моделювання змісту навчання, формування у здобувачів освіти ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання; застосовувати знання, вміння та навички, кращі практики у професійній діяльності; організовувати спортивно-масову і рекреаційно-оздоровчу роботу в закладах загальної середньої фахової передвищої та вищої освіти; проектувати навчальний процес з фізичної культури з урахуванням освітніх потреб здобувачів освіти, їх стану здоров'я, віку, статі, культурних та національних традицій та відповідно до сучасних освітніх тенденцій.

Відповідно до освітньо-професійної програми *програмні результати педагогічної практики № 2 мають забезпечити*: вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області; уміння автономно діяти, приймати самостійні рішення та працювати у команді; уміння організовувати освітній процес з фізичного виховання у навчальних закладах, позанавчальну роботу, спортивно-масову та рекреаційно-оздоровчу діяльність для формування, збереження і зміцнення здоров'я; знання і уміння проектування навчального процесу з фізичної культури, обрання форм і методів навчання з урахуванням освітніх потреб здобувачів освіти, їх стану здоров'я, віку, статі, культурних та національних традицій та відповідно до сучасних освітніх тенденцій.

## 1 МЕТА І ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ № 2

Мета педагогічної практики полягає у закріпленні, поглибленні й узагальненні теоретичних знань, здобутих майбутніми фахівцями під час навчання за освітньою програмою спеціальності 014 «Середня освіта (Фізична культура)», освоєння теорії і методики викладацької діяльності та набуття практичних навичок з організації та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу у підготовці до самостійного і творчого виконання основних професійно-педагогічних функцій вчителя фізичної культури у реальному навчально-виховному процесі; формуванні професійних і психологічних якостей особистості майбутнього спеціаліста з фізичної культури відповідно до сучасних вимог щодо працівників сфери педагогічної діяльності; формуванні інтересу у здобувачів до обраної професії, забезпечення її конкурентоздатності на ринку праці та мобільності, перспектив її кар'єрного зростання впродовж життя; в опануванні майбутніх вчителів фізичної культури сучасних засобів та методів, форм роботи вчителя; формуванні на базі отриманих знань, умінь і навичок необхідних для здійснення професійної діяльності, прийняття самостійних рішень, виховання постійної необхідності систематичного оновлення своїх знань та творчого потенціалу, а також реалізація його у практичній діяльності.

Педагогічна практика № 2 спрямована на закріплення знань теоретичного курсу з теорії і методики викладання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти та психолого-педагогічні основи фізичного виховання в освіті. Вона сприяє інтеграції знань, отриманих студентом під час теоретичного навчання.

*До основних завдань педагогічної практики № 2 належать:*

- ознайомлення зі структурою, формами, методами та змістом роботи закладів загальної середньої освіти на основі вивчення нормативної організаційно-методичної, фінансової документації;
- поглиблення та закріплення теоретичних знань, вміння їх застосовувати на практиці у процесі навчально-виховної роботи з учнями;
- формування професійних навичок і умінь щодо практичної роботи у режимі шкільного дня, позакласній та позашкільній діяльності;
- вивчення структури і змісту роботи вчителя у режимі шкільного дня, позакласній та позашкільній діяльності;
- отримання повної уяви про зміст та характер викладацької діяльності вчителя фізичної культури у режимі шкільного дня, позакласній та позашкільній діяльності;
- формування навичок щодо організації позакласної та позашкільної діяльності планування, проведення, організація

фізкультурної паузи, днів здоров'я, організації шкільних свят та одноденного туристичного походу;

– прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних умовах професійної діяльності;

– прищеплення студентам уважне ставлення до охорони здоров'я учнів, виконання правил техніки безпеки та попередження травматизму.

## **2 ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ №2, ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ**

### **2.1. Організація проведення педагогічної практики, форми і методи її контролю**

Кафедра, на якій навчається здобувач, за погодженням з відділом практики та договорів до початку практики подає додаток до наказу ректора щодо його направлення для проходження практики безпосередньо на базу практики у заклади загальної середньої освіти, з яким університет має угоду про співпрацю.

До відправлення здобувачів на практику, кафедра проводить настановні збори щодо особливостей і порядку її проходження та видає здобувачу відповідно до програми необхідні документи, а саме: *направлення на практику, програму та щоденник практики.*

Кафедра доводить до відома здобувачів основні завдання щодо виконання програми, вимоги до оформлення звіту та підсумкового контролю з практики. На базі практики здобувач має дотримуватися встановленого у ЗЗСО режиму праці і правил внутрішнього розпорядку, охорони праці та техніки безпеки.

Контроль за виконанням програми практики здійснюють керівники від Університету і бази практики, які призначаються відповідними наказами.

Оцінювання педагогічної практики відбувається за такими критеріями:

- обсяг виконаних завдань програми педагогічної практики;
- якість виховної й навчальної роботи;
- якість виконання усіх завдань та видів роботи під час проходження практики;
- якість оформлення та своєчасність здачі підсумкової документації.

### **2.2. Календарний графік виконання програми практики**

Для організаційного забезпечення виконання програми педагогічної практики керівник від Університету розробляє календарний графік практики з орієнтовним розподілом часу на виконання різних її розділів або видів робіт. Календарний графік доцільно подати у табличній формі. Процедура захисту здобувачами звіту з практики перед комісією не включається у календарний графік, а здійснюється упродовж одного тижня після її закінчення.

Практика проводиться відповідно до освітньої програми та навчального плану підготовки здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти з певної спеціальності. На проходження педагогічної практики виділено **7 кредитів ECTS (210 годин)**, впродовж першого семестру (табл. 1).

**Таблиця 1 – Види робіт та розподіл часу на їх виконання у період проходження педагогічної практики № 2  
(приклад заповнення довільний)**

№ з/п	Назва виду роботи	Кількість академ. годин
1	Проходження інструктажу з техніки безпеки та охорони праці.	4
2	Ознайомлення із загальною структурою бази практики та підрозділом, у якому безпосередньо буде здійснюватися педагогічна практика.	4
3	Інструктаж з охорони праці, технікою безпеки на базах практик та правилами внутрішнього розпорядку.	2
4	Складання, спільно з керівником індивідуального плану проходження педагогічної практики.	10
5	Спостереження за діяльністю вчителя фізичної культури протягом навчального дня.	10
6	Складання позаурочної роботи у режимі шкільного дня: фізкультурні хвилинки, фізкультурні паузи.	10
7	Складання позакласних занять: години здоров'я, ранкова руханка, фізкультурно-спортивне свято та одноденний туристичний похід .	10
8	Складання сценарію фізкультурно-спортивного свята.	20
9	Організація одноденного туристичного походу.	20
10	Проведення фізкультурних хвилин, фізкультурних пауз	10
11	Проведення ранкових руханок, години здоров'я.	20
12	Проведення фізкультурно-спортивного свята.	20
13	Педагогічний аналіз проведеного позакласного заходу (фізкультурно-спортивного свята).	10
14	Проведення одноденного туристичного походу.	20
15	Звіт про результати проходження одноденного туристичного походу.	10
16	Підготовка і проведення індивідуальних завдань.	20
17	Оформлення звіту	10
<b>Разом:</b>		<b>210</b>

## **Бази практики**

Педагогічна практика № 2 здобувачів вищої освіти проводиться на базах практики, які забезпечують необхідні умови для виконання програми педагогічної практики у закладах загальної середньої освіти, що передбачена освітньою програмою підготовки здобувача освітнього ступеня «магістр».

Бази практики мають відповідати вимогам, встановленим «Положенням про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті». З базами практики закладів загальної середньої освіти, розташованих на території України, Університет укладає двосторонні угоди на проведення практики за встановленою формою. Тривалість дії угоди погоджується договірними сторонами і може визначатися на період проведення конкретного виду практики або на термін до п'яти років.

Здобувачі (студенти) усіх форм навчання, які поєднують навчання в магістратурі з викладацькою діяльністю за обраною спеціальністю, або мають досвід викладацької роботи за спеціальністю у ЗЗСО (що має бути підтверджено відповідними документами), за рішенням випускової кафедри можуть бути звільнені від проходження педагогічної практики, однак вони повинні оформити звіт відповідно до програми практики і захистити його у комісії з диференційованою оцінкою.

Вирішення загальних питань з організації практики покладене на завідувача кафедри, на якій навчається здобувач освітнього ступеня «магістр».

### **Обов'язки керівника від бази практики:**

- приймає участь у конференціях та інструктивно-методичних нарадах, на яких розглядаються питання організації та проходження практики;
- організовує проходження здобувачами вищої освіти інструктажу з техніки безпеки і охорони праці;
- ознайомити працівників бази практики зі змістом програми практики;
- організувати знайомство студентів з адміністрацією школи, учителями фізичної культури;
- сумісно з адміністрацією школи і учителем фізичної культури розподілити студентів по класах, визначити їх індивідуальні завдання;
- організувати і контролювати роботу студентів у школі за всіма розділами програми практики;
- надавати студентам методичну допомогу в складанні всіх видів документації, щодо організації і проведення навчальних занять, підготовці студентів до виступу на нарадах чи інших заходах;



- перевіряє всю навчальну і залікову документацію студента;
- готує відгук та оцінює роботу здобувача вищої освіти.

### **Обов'язки керівника практики від кафедри:**

- розробляє індивідуальні завдання відповідно до програми практики;
- бере участь у розподілі здобувачів вищої освіти за базами практики;
- узгоджує із керівником від бази практики індивідуальні завдання з урахуванням її особливостей;
- контролює своєчасне прибуття здобувачів до бази практики;
- здійснює контроль за виконанням програми і строками проведення практики;
- забезпечує здобувачів вищої освіти необхідною документацією щодо проходження практики, зокрема: направленням на практику, програмою, щоденником, календарним планом, темами індивідуального завдання, рекомендаціями щодо оформлення звітної документації тощо;
- надає методичну допомогу здобувачам вищої освіти під час виконання ними індивідуальних завдань, підготовці до проведення запланованих занять та розроблення навчально-методичної літератури;
- інформує здобувачів про порядок захисту звітів з практики;
- бере участь у роботі комісії, призначеної завідувачем кафедри, для захисту здобувачами вищої освіти звітів про практику і здає їх на кафедру.

### **Обов'язки здобувача вищої освіти**

Під час педагогічної практики здобувач (студент) повинен:

- дотримуватись внутрішнього розпорядку школи. Виконувати вказівки дирекції, керівника практики, методистів і вчителів, а також старости групи здобувачів. У разі порушень дисципліни чи вимог, студент може бути недопущений до проходження практики;
- виконувати всі види робіт і вимоги, передбачені програмою педагогічної практики № 2, в повному обсязі на якісному рівні;
- щоденно працювати в школі не менше 6 годин, за тиждень не менше 30 годин, завчасно вести підготовку, виявляти ініціативу і творчість при проведенні навчально-виховної і спортивно-масової роботи;

- виконувати індивідуальний план роботи, своєчасно подавати на перевірку документацію відповідно графіка, встановленого методистом;

- за 2 дні до проведення відповідного позаурочної діяльності, подавати для перевірки і затвердження учителю або методисту сценарій фізкультурно-спортивного свята, план проведення одноденного туристичного походу;

- приймати участь у конференціях, інструктивно-методичних нарадах, що проводяться за питаннями практики факультетом, методистами або школою;

- своєчасно спланувати і виконати індивідуальні завдання кафедри;

- при проведенні всіх видів роботи з учнями суворо дотримуватись правил безпеки;

- на першому тижні проходження педагогічної практики подати на кафедру розклад позаурочних форм занять: у режимі шкільного дня, позакласних та позашкільних видів діяльності;

- на останньому тижні проходження педагогічної практики подати сценарій фізкультурно-спортивного свята; план проведення одноденного туристичного походу;

- подати відповідну звітну документацію по завершенню проходження педагогічної практики, упродовж тижня.

Студенти, що не виконують індивідуальний план і програму практики, пропустили по поважній чи неповажній причині частину практики, відлучаються від практики і скеровуються за клопотанням кафедри на розгляд деканату, ректорату.

### **3. ЗМІСТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ № 2**

Види робіт , що складають зміст педагогічної практики № 2 у закладах загальної середньої освіти.

#### **3.1. Організаційна робота**

В період педагогічної практики № 2 студенти приймають участь в організаційно-методичних нарадах, що проводяться на факультеті, кафедрі та на базах практики, та в поточних методичних нарадах в бригадах, що проводять керівники практики (методисти, вчителі).

Адміністрація школи разом з учителем фізичної культури закріплюють студентів за класами для проведення у режимі дня фізкультурні хвилинки та фізкультурні паузи; позакласних занять: ранкові руханки, години здоров'я, фізкультурно-спортивне свято, одноденний туристичний похід.

Студенти знайомляться з документацією вчителя фізичної культури за всіма розділами навчально-виховної роботи з фізичного виховання.

Студентами складаються особисті документи планування: індивідуальний план роботи студента; документи планування у позакласну та позашкільну діяльність.

Упродовж практики студент повинен регулярно вести щоденник, складати поточну документацію, провести відкрите фізкультурно-спортивне свято із присутністю викладачів кафедри, провести одноденний туристичний похід по закінченні практики мати всю необхідну звітну документацію.

#### **3.2. Навчальна робота**

*Навчальна робота передбачає:*

– ознайомлення із складанням позакласної та позашкільної роботи у навчальному закладі;

– підготовка та проведення фізкультурних хвилин, фізкультурних пауз, ранкових руханок, годин здоров'я, фізкультурно-спортивного свята (тема фізкультурно-спортивного свята погоджується з керівником практики від бази), одноденного туристичного походу;

– підбір і використання різноманітних методів і засобів за темою фізкультурно-спортивного свята;

*Примітка\** Проведення відкритого заходу у режимі шкільного дня: фізкультурних хвилин і фізкультурних пауз; позакласних занять: годин здоров'я, фізкультурно-спортивного свята, одноденного туристичного походу має бути із залученням педагогічних працівників фахової кафедри, які мають оцінити їх відповідно до запропонованих

критеріїв оцінювання. Проведення позашкільні занять у період шкільних таборів: ранкових руханок, рухливих ігор у парку культури та відпочинку або на шкільному майданчику.

### **3.3. Навчально-методична робота**

В результаті проходження педагогічної практики № 2 здобувачі вивчають позакласну діяльність вчителя фізичної культури вони повинні:

- ефективно використовувати основні положення загальної теорії та методики викладання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти;
- здійснювати навчальний та виховний процес в позакласній діяльності;
- застосовувати теоретичні знання на практиці;
- організовувати та проводити у режимі шкільного дня фізкультхвилинки і паузи, позакласні заняття: ранкові руханки, години здоров'я, фізкультурно-спортивні свята, одноденний туристичний похід;
- організовувати та проводити позашкільні заняття: рухливі ігри у парковій зоні або на шкільному майданчику у період шкільних таборів;
- дотримуватись правил техніки безпеки;
- основи педагогічного аналізу фізкультурно-спортивного заходу, оцінка його ефективності.

Ознайомившись з документацією вчителя фізичної культури студенти розробляють позакласну діяльність на термін педагогічної практики № 2, а також ознайомитися з об'єктом педагогічної практики, організацією роботи у режимі шкільного дня: фізкультурні хвилинки та фізкультурні паузи; позакласного процесу: ранкові руханки, години здоров'я, фізкультурно-спортивне свято, одноденний туристичний похід.

### **3.4. Виховна робота**

*Виховна робота здобувачів (студентів) включає:*

- ознайомлення з графіком та темами проведення позакласної та позашкільної діяльності у закладі загальної середньої освіти серед школярів різних класів;
- оволодіння навичками підготовки фізкультурно-спортивного свята, одноденного туристичного походу та їх проведення;
- проведення позакласного фізкультурно-спортивного свята зі школярами (тема узгоджується з планом виховної роботи заступника директора школи);

– проведення одноденного туристичного походу (узгоджується з заступника директора школи та вчителем фізичної культури).

Підвищення науково-методичного рівня передбачає уміння використовувати наукові методи дослідження в практичній діяльності і значно підвищує ефективність роботи, демонструє теоретичну підготовку здобувачів (студентів). У період педагогічної практики студенту необхідно: систематично знайомитись з науково-методичними статтями з питань фізичного виховання учнів у журналах «Фізичне виховання школярів», «Теорія і практика фізичної культури» та матеріалами з мережі Інтернет, а також з новинками навчально-педагогічної літератури; провести педагогічне спостереження або експериментальне дослідження для подальшого написання доповіді на студентську наукову конференцію; зібрати експериментальний матеріал для написання курсової роботи.

### **3.5. Індивідуальні завдання**

Поряд із основними завданнями, які передбачено програмою практики, здобувачі вищої освіти отримують окремо індивідуальні завдання. Індивідуальні завдання керівник практики може роздавати здобувачам освіти під час зустрічі на початку практики. Також студенти мають право самостійно обирати індивідуальні завдання, проте обов'язково із погодженням керівника практики. До орієнтовного переліку індивідуальних завдань віднесено такі:

– ознайомитися з програмою педагогічної практики розробленою для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, для якісного її проходження у закладах загальної середньої освіти;

– опрацювати методичні рекомендації до проходження педагогічної практики, в яких висвітлено мета і завдання, основний зміст педагогічної практики за різними напрямками роботи студентів, а також детально висвітлена методика складання документів планування навчально-виховного процесу та його контролю за ним, підготовка студента до проведення уроку;

– складання та проведення (на вибір здобувача): «Дня бігуна», «Дня здоров'я», «Олімпійський день», «Виховної години», «Старти надій»;

– підготовка та проведення батьківських зборів;

– організація суспільно корисної праці з учнями;

– надання допомоги фізкультурному активу школи в оформленні куточка фізичної культури;

– складання спортивної газети у навчальному закладі;

– проведення рухливих ігор у парку культури та відпочинку.

Окрім того перелік індивідуальних завдань може постійно оновлюватися в залежності від умов баз практики та педагогічних вимог, які постають у процесі реалізації практичної підготовки за даною освітньою програмою.

## **4 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ТА ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ**

### **4.1. Документи, що подаються на захист практики**

**1. Індивідуальний план проходження педагогічної практики**

**2. Щоденник практики здобувача.** Щоденник практики є звітним документом, має визначені кафедрою структуру і зміст. У щоденнику здобувач вищої освіти у довільній формі занотовує виконану ним роботу. Щоденник ведеться кожним здобувачем особисто.

**3. Звіт з практики.** Звіт подається у друкованому форматі, на одній стороні аркуша ф. А4 кеглем TimesNewRoman 14, через 1,5 міжрядкові інтервали. Поля з чотирьох сторін аркуша повинні мати такі відступи від краю: зліва – 2 мм; справа – 2 мм; зверху та знизу – 2 мм. Абзацний відступ має бути однаковий упродовж усього тексту та дорівнювати п'яти знакам (1,25 см), текст має бути вирівняний по ширині.

Рекомендується така послідовність викладення матеріалу в звіті:

1. Титульна сторінка звіту.
2. Індивідуальний графік педагогічної практики № 2.
3. Завдання.
4. Вступ.
5. Основна частина.
6. Висновки.
7. Додатки можуть містити зразки листів-направлень на практику та зразки звітних документів: щоденник, титульна сторінка звіту, графік відвідування баз практик відповідальними особами тощо.

Достовірність викладеної у звіті інформації засвідчується підписом керівника практики від організації. Прошитий або скріплений скобами звіт та щоденник про практику (з відгуком керівника практики від організації).

У звіті на титульному аркуші вказується назва закладу загальної середньої освіти, факультету, кафедри, вид практики, прізвище, ім'я, по батькові студента, який проходив практику; посади, наукові ступені і вчені звання керівників практикою від ЗВО та бази.

В основній частині у *розділі 1* «Основні відомості про роботу здобувача» зазначаються мета і завдання практики, план і терміни її проходження, методи роботи студента.

У *розділі 2* «Результати практики» здобувачі вказують кількість опрацьованої наукової літератури, керівних документів, посібників. Також розділ містить докладний зміст діяльності здобувача

під час проходження практики, зі вказівками на зміст конкретних завдань, проведених заходів, а також частку участі здобувача в їх проведенні, на повноту виконання індивідуального плану.

У розділі 3 «Результати власних досліджень» подаються результати власних досліджень, висновки та рекомендації щодо підсумків роботи, недоліки й перешкоди, власні враження від практики, а також практичні рекомендації.

Здобувачі захищають звіт про педагогічну практику на випусковій кафедрі університету не пізніше одного тижня після її завершення перед комісією, що призначається завідувачем кафедри. До складу комісії входять завідувач кафедри, керівник практики від кафедри та інші викладачі кафедри.

Якщо програма педагогічної практики № 2 не виконана здобувачем вищої освіти з поважної причини, то деканат встановлює йому індивідуальний графік її проходження. Здобувачу вищої освіти, який на підсумковому заліку отримав негативну оцінку або не виконав програму практики без поважних причин, надається можливість повторного її проходження у наступному навчальному році із внесенням змін до його індивідуального навчального плану.

Диференційований залік із педагогічної практики заноситься до заліково-екзаменаційної відомості за двома шкалами оцінювання – інституційною та шкалою ЄКТС за підписом членів комісії.

***Критерії оцінювання якості змісту звіту:***

- актуальність і практична значущість роботи;
- відповідність виконаної роботи завданню;
- обґрунтованість вибору методів і засобів рішення поставленої задачі;
- застосування сучасних освітніх технологій;
- ступінь самостійності здобувача.

***Критерії оцінювання оформлення звіту:***

- відповідність оформлення чинним стандартам;
- загальна та професійна грамотність, лаконізм і лаконічна послідовність викладу матеріалу.

***Критерії оцінювання якості захисту звіту з практики:***

- якість і повнота доповіді при захисті звіту, відповідність меті роботи;
- володіння матеріалом, послідовність, логіка, грамотність викладу матеріалу;
- уміння обґрунтувати прийняті рішення, робити висновки тощо;
- правильність і повнота відповідей на питання при захисті звіту з практики: уміння сформулювати аргументовану відповідь на питання, відповідати на нестандартні (проблемні) питання, обґрунтувати власну позицію у проблемних ситуаціях.



При оцінюванні педагогічної практики враховують також оцінку керівника роботи.

#### **4.2. Поточний контроль та оцінка діяльності здобувачів**

Невід'ємною частиною педагогічної практики є контроль, облік і оцінка роботи здобувачів, що здійснюється як керівниками практики так і самими здобувачами.

Самоконтроль і самоаналіз мають велике значення в професійному ставленні молодих фахівців, висвітлюють особливості розвитку педагогічного усвідомлення майбутніх учителів.

Контроль за роботою здобувачів, її облік і оцінка передбачає кількісну і якісну характеристику діяльності здобувача в період практики.

Кількісна характеристика дається на основі виконаного обсягу роботи відповідно вимогам програми педагогічної практики.

Під час захисту практики здобувачам виводиться загальна оцінка, яка є комплексною, з врахуванням усіх сторін діяльності і за весь період практики.

Вагові коефіцієнти оцінювання виконання та захисту звіту з практики представлено в таблиці 2.

**Таблиця 2 – Вагові коефіцієнти оцінювання виконання і захисту звіту**

Написання та оформлення звіту з практики		Якість відповідей при захисті звіту
Виконання відповідно до програми практики	Оформлення	
0,5	0,1	0,4

Навчально-методична, виховна, організаційна робота студента оцінюється згідно таких критеріїв (табл.3, табл.4).

Таблиця 3 – Критерії оцінювання фізкультурно-спортивного свята  
(критерії можуть бути доповнені)

Назва критерію	Зміст критерію	Оцінка за чотирибальною шкалою
Змістовність	Відповідність фізкультурно-спортивному змісту та його проведення	
	Відповідність фізкультурно-спортивного свята до реального змісту його проведення	
Методичний рівень	Правильний підбір засобів і методів у відповідності до завдань, які вирішуватимуться фізкультурно-спортивному святаі	
	Підбір спортивного інвентарю, для вирішення поставлених завдань на фізкультурно-спортивному святаі	
Структура	Вміння формулювати мету, завдання в сценарій фізкультурно-спортивного свята	
	Чіткість побудований сценарій фізкультурно-спортивного свята.	
	Логічна послідовність і взаємозв'язок кожної частини свята (підібрані естафети, конкурси, філворди тощо)	
Стиль	Ясність, чіткість і доступність викладення думки	
	Темп викладання матеріалу	
	Застосування наочної та словесної інформації	
	Наявність контакту з аудиторією	
Майстерність студента	Рівень вільного володіння практичним матеріалом	
	Емоційність, культура мовлення	
	Зовнішній вигляд	
	Поважне і тактовне ставлення до учасників фізкультурно-спортивного свята	
<b>Підсумкова оцінка</b>		

**Примітка.** Підсумкова оцінка визначається як середньоарифметична за усіма критеріями.

**Таблиця 4 – Критерії оцінювання якості проведення одноденного туристичного походу**  
(критерії можуть бути доповнені)

<b>Назва критерію</b>	<b>Зміст критерію</b>	<b>Оцінка за чотирибальною шкалою</b>
Змістовність	Проведення одноденного туристичного походу та його проведення	
Методичний рівень	Правильний підбір засобів і методів у відповідності до завдань, які вирішуватимуться у одноденному туристичному поході.	
	Підбір спортивного інвентарю та туристичного спорядження для вирішення поставлених у одноденному туристичному поході завдань.	
Структура	Вміння формулювання мету, завдання одноденного туристичного походу.	
	Логічна послідовність і взаємозв'язок всіх етапів одноденного туристичного походу	
Стиль	Ясність, чіткість і доступність викладення думки.	
	Застосування технічних засобів навчання, наочність інформації.	
	Наявність контакту з групою.	
Майстерність студента	Рівень вільного володіння практичним матеріалом.	
	Емоційність, культура мовлення.	
	Зовнішній вигляд.	
	Поважне і тактовне ставлення до учасників одноденного туристичного походу.	
	Уміння зняти напруження під час проведення одноденного туристичного походу.	
<b><i>Підсумкова оцінка</i></b>		

**Примітка.** Підсумкова оцінка за проведення визначається як середньоарифметична за усіма критеріями.

Під час захисту практики здобувачам виводиться загальна

оцінка, яка є комплексною, з врахуванням усіх сторін діяльності за весь період практики. Оцінки за позаурочну форму роботи з фізичної культури ставить методист за фахом, узгоджуючи її з учителями фізичної культури. Складання позаурочної форми роботи у режимі шкільного дня: фізкультурні хвилинки, фізкультурні паузи; позакласної роботи: ранкову руханку; години здоров'я; складання сценарію фізкультурно-спортивного свята; організація одноденного туристичного походу. Вона визначається на основі аналізу проведених студентом, якості складання відповідної документації (табл. 5).

Таблиця 5 – Критерії оцінювання педагогічної практики

Назва критерію	Зміст критерію	Оцінка за чотирибальною шкалою
За знання форм фізичного виховання протягом навчального дня	структура і зміст програми	
за якість проведеної позаурочної форми роботи у режимі шкільного дня: фізкультурні хвилинки, фізкультурні паузи, позакласні заняття: ранкова руханка, години здоров'я, сценарію фізкультурно-спортивного свята, організація одноденного туристичного походу на 1 день (похід вихідного дня).позакласного заняття (тренування), спортивного свята	дотримання усіх вимог позакласного заняття, фізкультурно спортивного свята, одноденного туристичного походу	

<p>За методичні вміння, скласти навчально-методичну документацію</p>	<p>Складання фізкультурних хвилинок, фізкультурних пауз, Складання позакласних занять: ранкові руханки, години здоров'я, сценарію фізкультурно-спортивного свята. Організація одноденного туристичного походу; документи повинні відповідати вимогам при їх складанні.</p>	
<p>За вміння провести педагогічний аналіз фізкультурно-спортивного свята, фізкультурні хвилинки, фізкультурні паузи, ранкову руханку, години здоров'я, одноденного туристичного походу</p>	<p>провести педагогічне спостереження за проведенням свята здобувача, у відповідності до вимог, описаних в метод рекомендаціях вище.</p>	
<p>За проведення виховного заходу</p>	<p>проведення виховної роботи з школярами за темою згідно плану виховної роботи школи</p>	
<p>За своєчасність і якість ведення документації</p>	<p>якісне оформлення документації та своєчасне представлення звіту на кафедрі</p>	
<p><b><i>Підсумкова оцінка</i></b></p>		

***Примітка.*** Підсумкова оцінка за проходження практики визначається як середньоарифметична за усіма критеріями.

Результати складання диференційованого заліку оцінюються за інституційною чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та вносяться до журналів, екзаменаційних відомостей, залікових книжок. При визначенні оцінки враховується якість позаурочної форми роботи у режимі шкільного дня: складання фізкультурних хвилинок, фізкультурних пауз; позакласних занять: ранкову руханку, годин здоров'я, складання сценарію фізкультурно-спортивного свята, організація одноденного туристичного походу (табл.6).

**Таблиця 6 – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС**

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання
1	2	3
<b>A</b>	<b>4,75-5,00</b>	<b>Відмінно</b> - здобувач виявив всебічні, глибокі теоретичні та методологічні знання побудови навчального процесу, складання роботи по позакласній діяльності, проведення і прийняття участі у шкільних та позашкільних заходах, вміння вирішувати типові завдання професійної діяльності вчителя фізичної культури. Виявив методичні вміння та навички складання та оформлення документації. У повному обсязі виконав програму педагогічної практики.
<b>B</b>	<b>4,25-4,74</b>	<b>Добре</b> - здобувач виявив теоретичні та методологічні знання побудови навчального процесу, складання роботи по позакласній діяльності, проведення і прийняття участі позашкільних заходах, вміння вирішувати типові завдання професійної діяльності вчителя фізичної культури, допускаючи при цьому незначні помилки. Виявив достатні вміння та навички складання та оформлення робочої

		документації. Виконав програму педагогічної практики.
<b>С</b>	<b>3,75-4,24</b>	<b>Добре</b> - здобувач виявив знання основ побудови навчального процесу, складання роботи по позакласній діяльності, проведення і прийняття участі у позашкільних заходах, здатність вирішувати типові завдання професійної діяльності вчителя фізичної культури допускаючи при цьому суттєві недоліки. Здобувач, розв'язуючи навчально-виховні завдання припускався помилок. Під час проходження педагогічної практики виявив недостатньо глибокі знання побудови навчального процесу, складання роботи по позакласній діяльності. Виконав програму педагогічної практики.
<b>D</b>	<b>3,25-3,74</b>	<b>Задовільно</b> - програму практики виконано не в повному обсязі, звіт і щоденник оформлено недбало. Здобувач не має достатніх знань, допускає помилки. Здобувач, розв'язуючи навчально-виховні завдання припускався помилок, недостатньо ефективно застосовував психолого-педагогічну теорію, методи і прийоми навчання, слабо активізував пізнавальну діяльність здобувачів, не завжди мав з ними контакт у спілкуванні, при аналізі своєї роботи не бачив своїх помилок та недоліків.
<b>Е</b>	<b>3,00-3,24</b>	<b>Задовільно</b> - під час проходження педагогічної практики не в повному обсязі вирішувались навчально-виховні та освітні завдання, були допущені помилки під час викладання та планування навчального матеріалу, поверхнево

		ставлення до своєї роботи під час проходження педагогічної практики.
<b>FX</b>	<b>2,00-2,99</b>	<b>Незадовільно</b> - виявлено суттєві прогалини в теоретичних та методологічних знаннях здобувача з основ побудови навчального процесу, а також відсутність готовності до вирішення типових завдань професійної діяльності вчителя фізичної культури та не виконав програму педагогічної практики.
<b>F</b>	<b>0,00-1,99</b>	<b>Незадовільно</b> - здобувач не виконав програму педагогічної практики.

\*при визначенні оцінки враховується якість складання сценарію фізкультурно-спортивного свята, організація та проведення одноденного туристичного походу, виконання індивідуального завдання.



## ЛІТЕРАТУРА

1. Арефьев В.Г. Самостійна робота студентів під час педагогічної практики [текст] методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання 4-ге вид. перероб. і доп. / В.Г. Арефьев, Н.Д. Михайлова. - Київ: Центр учбової літератури, 2015. - 120 с.
2. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень [Електронний ресурс] : навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260с. – Режим доступу: <https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/Articles/gornostal/vajinskiy%20posibnyk.pdf>
3. Волков Л. В. Теорія і методика дитячого та юнацького спорту : підручник / Л. В. Волков. – Вид. 2-ге, пер. і доп. – Київ : Освіта України, 2016. – 464 с
4. Гаценко В.П. Тренерська практика в вищому навчальному закладі / Гаценко В. П., Слаутіна Н. В.; Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Навч.-наук. ін- т фіз. культури, спорту і здоров'я, Каф. теорії і методики фіз. виховання. - Черкаси : [Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2010, – 36 с.
5. Теорія і методика фізичного виховання: підруч. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту; у 2 т. / [Т. Ю. Круцевич, Н. С. Пангелова, О. Д. Кривчикова та ін.; за ред. Т. Ю. Круцевич]. – [2-ге вид., переробл. та доп.]. – К. : Національний університет фізичного виховання і спорту України, вид-во «Олімп. л-ра», 2017. – Т. 2. Методика фізичного виховання різних груп населення. – 448 с
6. Тулайдан В.Г., Тулайдан Ю.Т. Практикум з теорії і методики фізичного виховання. – Львів, «Фест-Прінт». 2017. – 179 с
7. Шинкарук О. А. Основи науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту : навч. прогр. / О. А. Шинкарук, О. М. Лисенко, О. О. Яковенко. – Київ : «Олімп. л-ра», 2017. – 38 с.

**ФОРМА ТИТУЛЬНОГО АРКУША ЗВІТУ З ПРАКТИКИ**

Міністерство освіти і науки України  
 Хмельницький національний університет  
 Факультет здоров'я, психології, фізичної культури та спорту  
 Кафедра теорії і методики фізичного виховання і спорту

**ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ**

педагогічної практики № 2 у закладах загальної середньої освіти

---

Повна назва закладу-базы педагогічної практики № 2 \_\_\_\_\_

Галузь знань – \_\_\_\_\_

Шифр і назва \_\_\_\_\_

Спеціальність – \_\_\_\_\_

Шифр і назва \_\_\_\_\_

Освітня програма – \_\_\_\_\_

Вид і назва \_\_\_\_\_

Здобувач (студент) \_\_\_\_\_

Підпис \_\_\_\_\_ Прізвище, ім'я, по батькові \_\_\_\_\_

Рік навчання \_\_\_\_\_ Шифр групи \_\_\_\_\_

Керівник від бази практики \_\_\_\_\_

Прізвище, ініціали, науковий ступінь, звання, посада \_\_\_\_\_

Підпис \_\_\_\_\_ дата \_\_\_\_\_

Керівник від кафедри \_\_\_\_\_

Прізвище, ініціали, науковий ступінь, звання, посада \_\_\_\_\_

Підпис \_\_\_\_\_ дата \_\_\_\_\_

Дата складання заліку «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ рік

Кількість балів \_\_\_\_\_

Оцінка за шкалою: інституційною \_\_\_\_\_ / ЄКТС \_\_\_\_\_

Члени комісії: \_\_\_\_\_

---

Підпис \_\_\_\_\_ Ім'я, ПРІЗВИЩЕ \_\_\_\_\_

---

Підпис \_\_\_\_\_ Ім'я, ПРІЗВИЩЕ \_\_\_\_\_

---

Підпис \_\_\_\_\_ Ім'я, ПРІЗВИЩЕ \_\_\_\_\_

Хмельницький 20\_\_ рік